

jaký vliv má tento zákon, nebo zákon jej nahražující ze dne 11. července 1928 čís. 110 sb. z. a n. na platnost nájemní smlouvy. Posléze řečený zákon ustanovuje (§ 20 odst. 1 a 2), že přestupky § 1 — (o více tu nejde) — trestá okresní úřad pokutou do 10.000 Kč, při nedobytnosti vězením do jednoho měsíce. V trestním nálezu může býti zároveň stanovena lhůta, do níž ten, kdo se dopustil přestupku, jest povinen zjednatí stav vyhovující zákonu. Úřad, příslušný k potrestání, může vysloviti beztrestnost s podmínkou, že do stanovené lhůty bude zjednan stav vyhovující zákonu. V souzeném případě se podle odvolání dopustila pronajímatelka tím, že bez povolení úřadu použila bytu k jiným účelům, přestupku podle § 1 (1) zmíněného zákona čís. 118/1928 sb. z. a n. Jiného následku než trest takový přestupek nemá. Není pro něj ohrožena neplatností smlouva ohledně bytů, které spadají pod tento předpis, nýbrž jen jednání výslovně v něm uvedená, t. j. zrušení nebo připojení k jinému bytu, nebo k jiným místnostem, používání bytu k jiným účelům, než k bydlení, nebo držení dvou bytů v téže obci. Jde jen o policejní předpis, kterým se má zabrániti slučování a zrušování bytů, při čemž má úřad právo, by trest vyslovil pod podmínkou nahoře uvedenou. Tento názor vyslovil nejvyšší soud za platnosti zákona čís. 225/1922 sb. z. a n. ve svém rozhodnutí ze dne 29. dubna 1928 Rv I 576/28 sb. n. s. č. 8007 a setrvává na něm i za platnosti zákona čís. 118/1928 sb. n. s. Proto nebylo příčiny ke zrušení rozsudku prvního soudu soudem druhé stolice a bylo následkem toho rekursu žalující strany vyhověti a rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 9624.

Nepřípustnost pořadu práva pro nárok obce proti bývalému úředníku na náhradu škody, ježto se dopustil jako obecní úředník nesprávností.

(Rozh. ze dne 7. února 1930, R I 999/29.)

Žalující obec domáhala se na bývalém svém úředníku náhrady škody, již jí způsobil za svého úřadování jako obecní úředník. K námitce nepřipustnosti pořadu práva soud první stolice žalobu odmítl. Důvody: Žalovaný byl ustanoven definitivním úředníkem žalující obce podle zákona ze dne 23. července 1919 čís. 443 sb. z. a n. V § 11 jmenovacího dekretu bylo stanoveno, že se na spory ze služebního poměru vztahuje § 40 zákona. Podle § 40 zákona rozhodují se spory o služební příjmy a výslužné úředníka, o zaopatřovací požitky vdov a sirotků jakož i ostatní spory všešlé ze služebního poměru úředníka pořadem stolic samosprávných. Samosprávné úřednictvo postaveno bylo na roveň úředníkům státním a vztahuje se i na ně jako na úředníky státní dvorní dekret ze dne 16. srpna 1841 čís. 555 sb. z. s., podle něhož pohledávky proti úředníkům aneb úředníků proti státu ze služebního poměru jest uplatňovati v řízení správním. Poněvadž v souzeném sporu jde o pohledávku obce proti žalovanému jako býv. úředníku obce, vzešlou

z nesprávného prý jeho úřadování, jest příslušným k rozhodování pořad stolic samosprávných a bylo proto námitce nepřípustnosti pořadu práva žalovaným včas vznesené vyhověti a žalobu z tohoto důvodu odmítnouti. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva. D ů v o d y : Rekursní soud nepovažuje důvody prvního soudu, z nichž vyhověl námitce nepřípustnosti pořadu práva, za případné a právní názor prvním soudcem vyslovený za správný. Neboť jak jest ze žaloby patrné, domáhá se žalující strana na žalovaném náhrady škody, kterou jí způsobil za svého úřadování jako obecní úředník tím, že zapisoval peníze, došlé pro chudinský fond žalující obce, menšími částkami, než jaké došly, a při tom si rozdíl pokaždé přisvojil, a dále že nesprávně manipuloval s poštovním, a že nevykázal, jak upotřebil koupených poštovních známek. Nejde tudíž v tomto sporu o spor ze služebního poměru žalovaného mezi ním a obcí, nýbrž o protiprávní činy, jichž se žalovaný sice dopustil jako obecní úředník, avšak přes to o činy, které spadají pod ustanovení § 1338 obč. zák. Nejde tudíž o nesprávné úřadování, nýbrž o činy, odporující zákonným ustanovením, byť i snad žalovaný za své jednání nebyl uznán trestním soudem vinným, takže případ tento jest posuzovati se stanoviska soukromoprávního a nikoliv se stanoviska veřejněprávního, jak stížnost správně vyvozuje.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y :

Jmenovacím dekretem ze dne 7. dubna 1923 byl žalovaný ustanoven podle usnesení obecního zastupitelstva skutečným (definitivním) úředníkem žalující obce ve smyslu zákonů ze dne 29. května 1908 č. 35 z. zák. pro Čechy a ze dne 23. července 1919 čís. 443 sb. z. a n. a v § 11 dekretu bylo výslovně zdůrazněno, že se spory vzniklé ze služebního poměru žalovaného vyřizují podle § 40 zákona čís. 443/1919 sb. z. a n. Byv ustanoven definitivním obecním úředníkem stal se žalovaný ve smyslu ustanovení § 2 (2) zákona čís. 443/1919 veřejným úředníkem samosprávným a s tohoto veřejnoprávního hlediska jest posuzovati i jeho úřední činnost, která jest základem nynějšího sporu, neboť jde vesměs o jeho závadné služební úkony (nesprávné vyúčtování pokut došlých pro chudinský fond, poštovního a nevykázání řádného upotřebení pro obec zakoupených poštovních známek), jimiž se žalující obec cítí hodně poškozena. Nároky, o něž tu jde, mají skutkový i právní základ ve veřejnoprávním služebním poměru, vzniknuvše právě vadným výkonem služební činnosti žalovaného jako veřejného úředníka. Ustanovením § 40 (1) zákona čís. 443/1919 byly přikázány k rozhodování pořadem stolic samosprávných, kromě sporů o služební a výslužné požitky úředníků a zaopatřovací požitky jejich vdov a sirotek, i ostatní spory, jež mají vznik a původ ve služebním poměru veřejnoprávním. V souzené věci vznikla podle přednesu žalující obce jí škoda tím, že žalovaný nekonal řádně služební povinnosti, a tkví tedy úkon škodu způsobivší ve veřejnoprávním poměru, čímž právě jest opodstatněna

příslušnost samosprávných stolic. (Srov. rozsudek konfl. senátu ze dne 25. května 1925 čís. 287 ve sb. n. s. díl VII b) str. 1939). Mylný jest názor rekursního soudu, že prý protiprávní činy žalovaného nejsou výsledkem nesprávného úřadování a že jest je posuzovati s hlediska soukromoprávního.

Čís. 9625.

Společnosti s r. o.

Zřízení samostatné prokury nevádí, že společenská smlouva výslovně nepředvídá zastupování a znamenání firmy prokuristou, aniž okolnost, že jednatele podle společenské smlouvy zastupují a znamenají firmu kolektivně.

(Rozh. ze dne 7. února 1930, R I 1029/29.)

Rejstříkový soud nevyhověl návrhu společnosti s r. o., by byla udělena prokura Václavu V-ovi. Důvod y: Zápis prokury jest zde vůbec nepřipustným, neboť samostatná prokura vyloučena jest § 18 (3) zák. o společnostech s r. o., kolektivní prokura s jedním jednatelem společnosti předpokládá změnu § 6 společenské smlouvy o zastupování společnosti a o znamenání firmy. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvod y: Správné jest, že podle § 28 zákona ze dne 6. března 1906 čís. 58 ř. zák. může býti provozování obchodů společnosti přiděleno také jednotlivým jednatelům a jinakým zmocněncům, kteří ovšem vystupují jako zmocněnci společnosti, neboť jejich oprávnění řídí se podle plné moci jim udělené. K takovýmto zmocněncům prokuristu vzhledem k ustanovení čl. 43 obch. zák. nelze počítati. Napadené usnesení však nevylučuje možnost udělení samostatné prokury, nýbrž vytýká, že zde, v projednávaném případě, zápis prokury jest nepřipustným. V tomto směru jest přisvědčiti názoru prvního soudu z těchto úvah. Podle § 6 společenské smlouvy zastupují a znamenají firmu jednatele kolektivně. Již toto ustanovení vylučuje ustanovení samostatného prokuristy, poněvadž prokurista obchod provozuje a firmu per prokura znamená ve jménu vlastníka obchodního podniku a na jeho účet, z čehož následuje, že zastupovací právo prokuristovo jest totožné se zastupovacím právem principala (čl. 41 obch. zák.). Tomu by však v souzeném případě tak nebylo, ježto jednatele zastupují kolektivně a prokurista by zastupoval samostatně, tudíž jeho zastupovací právo bylo by mnohem objemnější, než zastupovací právo jednatelů, což vzhledem k ustanovení čl. 41 obch. zák. pokládati nelze za přípustné. Právem proto nevyhověl rejstříkový soud návrhu na zápis prokury udělené Václavu V-ovi, a to i vzhledem k tomu, že § 6 smlouvy společenské zastupování firmy prokuristou nepředvídá.

Nejvyšší soud změnil usnesení nižších soudů v ten rozum, že povolil zápis samostatné prokury udělené Václavu V-ovi.